

ระบบการรับรองสมรรถนะที่มี ด้วยคุณวุฒิวิชาชีพ

Presentation Outline

- พรณ. จัดตั้งสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน) (ฉบับที่ 2)
- ทำไมต้องมีกลไก RPL
- นิยาม Recognition of Prior Learning / Recognition of Current Competency
- กลไกและกระบวนการประเมินเพื่อการให้การรับรองสมรรถนะที่มี
- ข้อจำกัดแลกเปลี่ยนความคิดเห็น

การพัฒนาและจัดทำกลไกเพื่อการรับรองสมรรถนะที่มีด้วยคุณวุฒิวิชาชีพ

1. เพื่อหาหรือแนวทางการสร้างระบบการเทียบโอนสมรรถนะที่มี/ประสบการณ์การทำงานสู่การรับรองด้วยคุณวุฒิวิชาชีพร่วมกับผู้มีส่วนได้เสีย (Stakeholders) ที่เกี่ยวข้อง
2. เพื่อพัฒนากลไกระบบการรับรองสมรรถนะที่มี/ประสบการณ์การทำงานสู่การรับรองด้วยคุณวุฒิวิชาชีพ

เป้าประสงค์การรับรองสมรรถนะที่มี

- ทำให้คนทำงานที่สั่งสมประสบการณ์มา สามารถได้รับการรับรองอย่างเป็นทางการและเป็นระบบ ในความรู้ ทักษะและประสบการณ์ที่ผู้ประกอบอาชีพคนนั้นมีมาก่อน
- ช่วยจัดลำดับการเรียนรู้และการพัฒนาสมรรถนะ ที่ไม่ซ้ำซ้อน รู้ว่าเราต้องเริ่มที่ไหนและจะไปตรงไหนต่อ
- นำไปสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิต ได้อย่างเป็นระบบ
- ลดการออกนอกระบบของการจ้างงาน เช่น แรงงานไม่ต้องออกมาศึกษาเล่าเรียนเพิ่มเติม แต่ใช้ความรู้ที่มีอยู่ในตนเอง มาเข้าสู่กระบวนการเทียบโอนสมรรถนะที่มี
- กระบวนการเทียบโอนสมรรถนะที่มีจะช่วยทำให้คนทำงานสามารถตระหนักถึงทักษะที่ตนเองมี และไม่มี ดังนั้น หน่วยฝึกอบรมสามารถที่จะสร้างหลักสูตรพัฒนาทักษะและความรู้ที่ตรงกับความต้องการได้

ใครได้ประโยชน์

นักศึกษา

คนทำงาน

ผู้ประกอบการ

อุตสาหกรรม

- บุคลากรที่มีประสบการณ์ แต่ขาดการรับรองอย่างมีระบบ สามารถได้รับการรับรองด้วยคุณวุฒิวิชาชีพ
- บุคลากรที่ต้องการได้คุณวุฒิวิชาชีพที่บ่งบอกถึงการมีสมรรถนะ เพื่อเปิดประตูเข้าสู่โลกแห่งการทำงานหรือการพัฒนาตนเอง
- เปิดโอกาสโลกการทำงานและการพัฒนาอาชีพของตนเอง
- ความภาคภูมิใจในตนเอง
- ประเมินตนเอง สร้างแรงกระตุ้นและสิ่งจูงใจให้กับตนเอง

ใครได้ประโยชน์

นักศึกษา

คนทำงาน

ผู้ประกอบการ

อุตสาหกรรม

- บ่มเพาะนิสัยในการเก็บผลงาน สร้าง portfolio และเก็บเอกสารหลักฐานที่สำคัญที่เกี่ยวข้องกับอาชีพตนเอง
- สร้างความพึงพอใจต่อนายจ้าง(ผู้ประกอบการ) ให้เห็นศักยภาพการทำงาน
- ผู้สมัครประหยัดเวลาและค่าใช้จ่าย แต่ได้คุณสมบัติวิชาชีพเช่นกัน
- ผู้ว่าจ้างได้คนทำงานที่มีสมรรถนะตามความต้องการ

ประโยชน์ของการรับรองสมรรถนะที่มีด้วยคุณวุฒิวิชาชีพ

ประโยชน์สู่ “ผู้ประกอบการ”

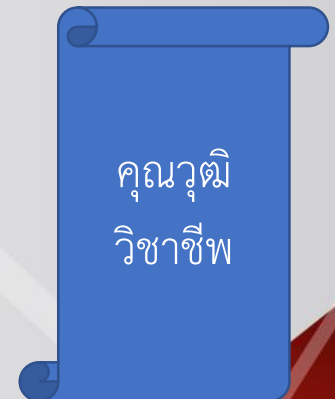
1. สามารถบริหารจัดการกิจการได้อย่างมีประสิทธิภาพจากการพัฒนาแรงงานที่มีอยู่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. สามารถกำหนดทักษะแรงงานตามความต้องการขององค์กรได้
3. ทราบทักษะที่ควรพัฒนาแก่บุคลากรขององค์กรและดำเนินการพัฒนาเติมเต็มศักยภาพแรงงานได้ตรงความต้องการขององค์กร
4. ผลักดันให้เกิดวัฒนธรรมการเรียนรู้และการพัฒนาตนเอง
5. วางแผนการพัฒนาตำแหน่งงานอาชีพได้

ทำไมต้องสร้างระบบการรับรองสมรรถนะที่มี

- ช่องทางเลือก เพื่อได้รับการรับรองคุณวุฒิวิชาชีพ
- รับรอง การเรียนรู้ที่ได้จาก การเรียนรู้นอกระบบและตามอัธยาศัย

- ทักษะ
- ประสิทธิภาพ
- ความรู้

รับรองสมรรถนะที่มี

การให้การรับรองสมรรถนะ อาจได้มาจากการเรียนรู้ในรูปแบบที่แตกต่างกันไป

- โปรแกรมฝึกอบรมที่ได้รับการรับรองในระบบ
- ประสิทธิภาพทำงานที่ได้มาทั้งจากการทำงานที่ได้รับค่าตอบแทนและที่ไม่ได้รับ
- การทำงานแบบอาสาสมัคร หรือเพื่อชุมชน
- ประสิทธิภาพชีวิต
- กิจกรรมที่เกิดจากการผสมผสาน

คำจำกัดความ

Recognition of
Prior Learning:

RPL

RPL คือ รูปแบบของการประเมินที่ใช้ เพื่อกำหนดว่าบุคคลนั้นได้สั่งสมประสบการณ์ผ่านการทำงาน การใช้ชีวิต หรือการอบรม การมีทักษะ ความรู้ และประสบการณ์ที่ต้องการ ตรงตามมาตรฐานการอบรมหรือคุณวุฒิ ด้านนั้น และ สมรรถนะนั้นยังคงมีอยู่ในปัจจุบัน

Recognition of
Current Competency:

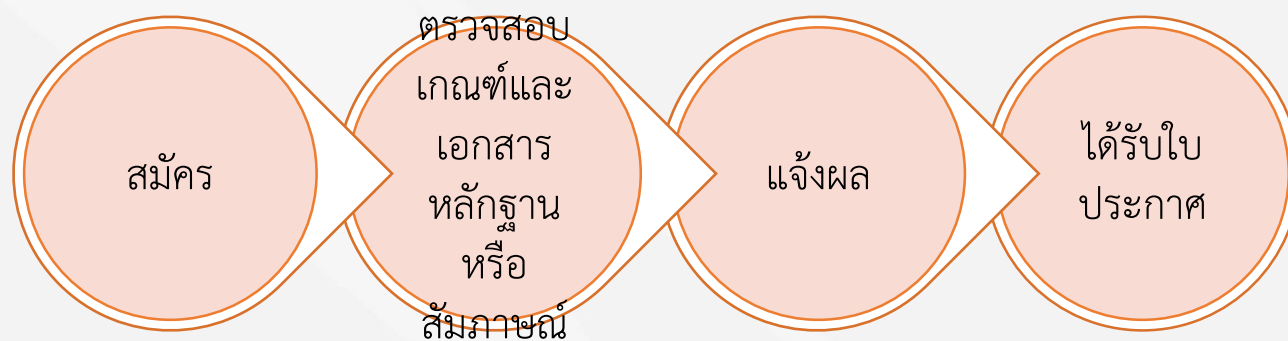
RCC

RCC คือ กระบวนการที่พิสูจน์ว่าทักษะของบุคคลนั้นยังเป็นปัจจุบัน และตรงกับบางหน่วยสมรรถนะหรือทุกหน่วยสมรรถนะที่มีในหลักสูตรหรือคุณวุฒิ

กระบวนการ
ประเมิน ปกติ

กระบวนการ
ประเมิน RPL

ผู้สมัครเพื่อการรับรองสมรรถนะ
ที่มีด้วยคุณวุฒิวิชาชีพ

หน่วยสมรรถนะ

HM101 ให้คำปรึกษาในการให้บริการ

H1201 วิเคราะห์เส้นผม โครงสร้างศีรษะและหนังศีรษะ

H1205 ตัด ซอยผม

หน่วยสมรรถนะทางเลือก

H1206 ยืดผม (ธรรมชาติ และถาวร)

HM104 ดัดผม

หน่วยสมรรถนะ H1203 ตัดซอย (คุณวุฒิวิชาชีพ ระดับ 4)

สมรรถนะย่อย	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน
H1203.01 วิเคราะห์เส้นผมและทรงผม เพื่อให้การปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ	1.1 แยกลักษณะของเส้นผมได้ในแต่ละประเภท 1.2 แนะนำทรงผมที่เหมาะสมกับลูกค้าได้เป็นอย่างดี
H1203.02 เตรียมอุปกรณ์และผลิตภัณฑ์ให้ตรงกับการปฏิบัติงาน และความปลอดภัย	2.1 เตรียมอุปกรณ์และผลิตภัณฑ์ให้พร้อมในการปฏิบัติงาน 2.2 อุปกรณ์และผลิตภัณฑ์ที่ใช้ต้องสะอาด เหมาะสม และปลอดภัยกับลูกค้า
H1203.03 แบ่งผมตามทรง ลักษณะซอย ผมสั้น ซอยผมระดับกลาง และซอยผมยาว	3.1 แบ่งผมตามลักษณะ ผมสั้น ผมระดับกลาง และผมยาว ได้เป็นอย่างดี
H1203.04 ตัด/ซอยผม ตามลักษณะทรง ได้เป็นอย่างดี และถูกวิธี	4.1 ซอยผมสั้น ผมระดับกลาง และผมยาว ได้รูปทรงที่ต้องการเป็นอย่างดี
H1203.05 ตรวจสอบความเรียบร้อยของทรงผม และผลงานสำเร็จ	5.1 เก็บรายละเอียดของทรง และผลงานสำเร็จ ได้เรียบร้อย

- ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

ความต้องการด้านทักษะ

1. การแยกลักษณะเส้นผมได้อย่างถูกต้อง
2. การแนะนำทรงผมให้กับลูกค้าได้
3. การเลือกใช้อุปกรณ์และผลิตภัณฑ์ให้เหมาะสม และปลอดภัย
4. การซอยผมอย่างถูกวิธี

ความต้องการด้านความรู้

1. มีความรู้ในการแยกลักษณะเส้นผม
2. มีความรู้ในการออกแบบทรงผมให้กับลูกค้า
3. มีความรู้ในการเลือกใช้อุปกรณ์และผลิตภัณฑ์ให้เหมาะสม และปลอดภัย
4. มีความรู้เกี่ยวกับการตัด/ซอยผมอย่างถูกวิธี

- หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide) : ความรู้และทักษะ

กระบวนการประเมิน

- ระบุหน่วยสมรรถนะที่ท่านเชื่อว่าท่านมีความรู้ ทักษะและคุณสมบัติที่พึงประสงค์ ตรงตามหน่วยสมรรถนะนั้นๆ
- เตรียม portfolio เอกสารหลักฐานที่สอดคล้องกับหน่วยสมรรถนะ เพื่อประกอบการสมัครเข้าสู่การประเมิน RPL
- ผู้สมัครต้องเทียบเอกสารหลักฐานด้านความรู้ และทักษะ กับหน่วยสมรรถนะนั้นๆ (สามารถทำเองได้หากมีข้อมูลที่เพียงพอ หรือ “รับทราบทิศทาง ข้อมูลจากเจ้าหน้าที่ ว่าเอกสารใดเกี่ยวข้องและชัดเจนต่อการยืนยันตรงตามสมรรถนะนั้นๆ)
- ส่งใบสมัครและเอกสารไปยังองค์กรรับรอง
- เจ้าหน้าที่สอบ RPL จะเป็นผู้พิจารณาและตัดสินจากเอกสารหลักฐานที่ได้รับ
- ผู้สมัครจะได้รับผลของการประเมินภายใน วัน หลังจากที่ได้รับเอกสาร
ถ้าหากผู้สมัครไม่ผ่านการประเมิน เจ้าหน้าที่สอบจะให้คำอธิบาย เพื่อให้ผู้สมัครเข้าใจและพอใจ
- หากผู้สมัครไม่พอใจกับผลการประเมิน สามารถอุทธร ด้วยการยื่นคำร้องไปยังองค์กรรับรอง

- ประกาศนียบัตรทางการศึกษา Degree/Trade/Occupational Licenses
- Resume/ประวัติการทำงาน/คำบรรยายในตำแหน่งงาน
- ตัวอย่างผลงาน
- การสาธิตให้ดู
- ภาพถ่าย, วิดีโอ, etc. แสดงให้เห็นถึงการปฏิบัติงานในภาระงาน
- Log book บันทึกกิจกรรมต่างๆ ในงาน
- เอกสารบันทึก รายงานจากบุคคลที่ 3 เช่น นายจ้าง หัวหน้างาน เพื่อ
ร่วมงาน ผู้เชี่ยวชาญในงาน ผู้ฝึกอบรม เป็นต้น

- ชิ้นงานที่ได้ซ่อม
- ใบประกาศนียบัตรการฝึกอบรม และคุณวุฒิต่างๆ
- เอกสารอ้างอิง การประเมิน/รับรอง
- รางวัลที่ได้รับในงานที่เกี่ยวข้อง
- เอกสารการทำงานที่พัฒนาขึ้นด้วยตนเอง เช่น แผนงาน รายงาน มาตรฐานกระบวนการทำงาน เป็นต้น
- จดหมายจากลูกค้า
- วัตถุที่นำขึ้นมา ได้รับการซ่อมแซมหรือทำขึ้นใหม่

เจ้าหน้าที่สอบเพื่อการรับรอง
สมรรถนะที่มีด้วยคุณวุฒิวิชาชีพ

หลักการในการประเมิน RPL

- ต้องมี เหตุผล เชื่อถือได้ ยึดหยุ่น และยุติธรรมเท่าเทียม
- พิจารณาให้ครอบคลุมขอบข่ายของทักษะและความรู้ที่ต้องมีสำหรับสมรรถนะ
- มีกระบวนการที่บูรณาการความรู้และทักษะกับการปฏิบัติ
- พิจารณาเอกสารหลักฐานที่ได้มาในโอกาสต่างๆ ในการทำงาน ในบริบทและสถานการณ์ที่แตกต่างและหลากหลาย
- ต้องมีการติดตามและทบทวน เพื่อมั่นใจได้ว่าการตีความเอกสารหลักฐานไปในทิศทางเดียวกัน มีความเสมอภาคและเท่าเทียม
- สามารถเข้าถึงได้ (เพื่อพร้อมต่อการประเมินในสมรรถนะต่อไป)
- ต้องมีความเท่าเทียมให้กับทุกคน

เกณฑ์ในการพิจารณาเอกสารหลักฐาน :

- **มีความเกี่ยวข้อง** แสดงให้เห็นถึงสมรรถนะที่เกี่ยวข้อง สำคัญ โดดเด่น เป็นที่ประจักษ์ จากการอบรมหรือคุณวุฒิ
- **มีเพียงพอ** ครอบคลุมในทุกมุมมองของสมรรถนะ และแสดงให้เห็นถึงความต่อเนื่อง สม่ำเสมอ
- **มีความน่าเชื่อถือ** เป็นของผู้สมัครเอง เชื่อถือได้ว่าเป็นจริง (อาจต้องมีการรับรองเสริม หากจำเป็น)
- **มีความเป็นปัจจุบัน** แสดงให้เห็นถึงการปฏิบัติงานที่ยังทำอยู่ และเป็นปัจจุบัน (ไม่เกิน 4 ปี)

ขั้นตอน กระบวนการ

➤ Step 1: ใบสมัคร

- ให้ข้อมูลและแนะนำกระบวนการ
- แนะนำเอกสารที่ต้องใช้

➤ Step 2 – สร้างใบสมัครให้สมบูรณ์

1. ผู้สมัครใช้แนวทางและแบบฟอร์มที่เตรียมให้ เพื่อประเมินตนเอง ตามหน่วยสมรรถนะ
2. ผู้สมัครต้องตรวจสอบและพิจารณาว่าเอกสารที่เตรียมมามีความ “เกี่ยวข้อง เพียงพอ เชื่อได้ และเป็นปัจจุบัน”
3. ผู้สมัครต้องมีเอกสารสำคัญที่เกี่ยวข้องและกรอกใบสมัครให้สมบูรณ์ ด้วยความซื่อสัตย์ ชัดเจน สมบูรณ์และกระชับ ใน portfolio
4. ใบสมัครที่สมบูรณ์จะถูกส่งไปยังเจ้าหน้าที่สอบ RPL เพื่อดำเนินการประเมินหลักฐาน และเอกสารต่างๆ

➤ Step 3: การประเมิน

- อร. เสนอวันประเมิน RPL กับเจ้าหน้าที่สอบ RPL
- อร. ตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะหากขาดเอกสารให้ครบถ้วน วันหมดอายุ ก่อนเข้าสู่กระบวนการ
- ส่งเอกสารให้กับเจ้าหน้าที่สอบ RPL ให้พิจารณาเอกสารว่าครบตามหน่วยสมรรถนะทั้งหมด หรือเพียงบางส่วน โดยตระหนักถึง

เกี่ยวข้อง เพียงพอ เชื่อได้ เป็นปัจจุบัน

หากเอกสารสะท้อนให้เห็นไม่ครบตามสมรรถนะ เจ้าหน้าที่สอบสามารถแจ้งให้ผู้สมัครทราบ และนำเอกสารมาเพิ่มหรือดำเนินการใดๆ ในส่วนที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสามารถหมายรวมถึง

- เอกสารที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม
- เข้ารับการอบรมเพิ่มเติม
- การกลับไปทำงานกับผู้ฝึกที่ได้รับการรับรองในสมรรถนะที่ขาด ก่อนที่จะกลับมาประเมินใหม่

กระบวนการประเมิน

เจ้าหน้าที่สอบ RPL ส่งรายงานที่สมบูรณ์ให้กับ อร. พร้อมข้อเสนอแนะต่อผู้เข้ารับการประเมิน

อร. ส่งรายงานและผลการตัดสินให้กับผู้เข้ารับการประเมิน

เจ้าหน้าที่สอบอาจต้องพบและพูดคุยประเด็นต่างๆ กับผู้เข้ารับการประเมินในช่วงที่อยู่ระหว่างการประเมิน การพูดคุยอาจทำได้หลายวิธี พบกัน teleconference หรือส่ง email และช่องทางอื่นๆ

อร. จัดเก็บเอกสารตามที่ สคช. กำหนด

➤ Step 4 - แจ้งผลให้ทราบ

อร. แจ้งผลให้ผู้เข้ารับการประเมินทราบภายใน.....สัปดาห์ หลังจากได้รับใบสมัคร ผู้ที่ผ่านการประเมินจะได้รับการรับรองและมีข้อมูลในฐานข้อมูล

➤ Step 5 - อุดหนุน

ผู้สมัครสามารถอุทธรณ์การตัดสินใจของเจ้าหน้าที่ที่สอบได้ หากพิจารณาแล้วเห็นว่าไม่ยุติธรรม หรืออาจตีความเอกสารหลักฐานผิดไป ในกรณีนี้ ให้ อร. จัดหาเจ้าหน้าที่สอบคนใหม่ที่ไม่เกี่ยวข้องกับการประเมินที่ผ่านมา ดำเนินการพิจารณาเอกสารหลักฐานอีกครั้ง

เจ้าหน้าที่สอบท่านใหม่ดำเนินการทบทวนเอกสารหลักฐานและตัดสินใจได้ 2 แบบ

- ผ่านการประเมิน (สมบูรณ์หรือบางส่วน)
- ไม่ผ่านการประเมิน

ผลการตัดสินใจในครั้งนี้ ถือเป็นที่สุด

ข้อจำกัด ที่อาจมี

- คัดเลือกองค์กรรับรองที่มีศักยภาพ ในการดำเนินการ
- การอบรมและรับรองเจ้าหน้าที่สอบ RPL
- จัดทำ Kit สำหรับกระบวนการและวิธีการประเมิน RPL ในแต่ละอาชีพ
- ผู้สมัคร ต้องใช้เวลาในการเตรียมเอกสารหลักฐาน ตรวจสอบ ทบทวน
- อัตราค่าธรรมเนียมในการประเมินที่แตกต่าง